

[Undervisningsministeren.]

ningen m. v. i disse kommuner, foreslås der indført et rent amtskommunalt tilsyn med kommunernes skoleforvaltning m. v., således at de nævnte tilsynsførende funktioner henlægges til de nye amtsråd, der også inden for andre forvaltningsområder vil få tillagt tilsvarende beføjelser.

Skolerådene og skolefondenes opgaver vedrørende den økonomiske forvaltning m. v. henlægges ligeledes til de nye amtsråd og de nye amtskommuner, jfr. lov nr. 247 af 4. juni 1969 om amtsrådenes og amtskommunernes overtagelse af skolerådene og skolefondenes opgaver m. v.

Efter forslaget henlægges der også helt nye opgaver til amtsrådene. For det første skal amtsrådet sammen med de kommunale skolemyndigheder udarbejde en plan for udbygningen af folkeskolevæsenet, ungdomsskolevirksomheden og anden offentlig skoleundervisning i amtsrådskredsen. Bestemmelsen om udarbejdelse af udbygningsplaner for de enkelte amtsrådskredse — som skal godkendes af undervisningsministeriet — må i øvrigt også ses i sammenhæng med den i folketingsåret 1968-69 vedtagne bestemmelse i folkeskoleloven om regulering af folkeskolebyggeriet ud fra pædagogiske, planlægningsmæssige og økonomiske hensyn.

En anden vigtig nydannelse er bestemmelsen om, at der tillægges amtsrådet kompetence til at oprette skoler og andre undervisningsinstitutioner under amtskommunen. Bestemmelsen tager i første række sigte på oprettelse af nye offentlige gymnasieskoler, idet der inden for dette undervisningsområde er et betydeligt behov for at kunne etablere skoler, der modtager elever fra et større geografisk område end én eller flere kommuner. Dette forhold ligger også til grund for, at udgifterne til gymnasierne fra 1. april 1970 udelukkende skal afholdes af staten og amtskommunerne. Det vil derfor være bedst stemmende hermed, at nye kommunale gymnasier bliver amtskommunale, og at bestående kommunale gymnasier overtages af amtskommunerne efter en vis overgangsperiode.

Bestemmelsen tager endvidere sigte på den fremtidige udbygning af folkeskolens specialundervisning, hvor det af hensyn til en hensigtsmæssig udnyttelse af det til

gennemførelse af undervisningen nødvendige udstyr og af specialuddannet arbejdskraft må anses for ønskeligt og formålstjenligt, at der, til supplerung af den af kommunerne etablerede specialundervisning, tilvejebringes hjemmel for, at visse former for specialundervisning og visse specialundervisningsinstitutioner som f. eks. undervisningscentre for svært handicappede elever og observationsskoler for adfærdsvanskelige elever kan oprettes af amtskommunen.

Stillingerne som amtskonsulent for folkeskolen og amtskonsulent for fritidsundervisning samt stillingen som amtskolepsykolog foreslås bevaret som lovbestemte tjenestemandstillinger med lovbestemte funktioner som pædagogisk, henholdsvis pædagogisk-psykologisk, rådgiver for amtsrådet og med alle kommuner i amtsrådskredsen som embedsområde. Kravene til indehaverne af disse stillinger vil ikke blive mindre i fremtiden — man kan roligt sige større — og jeg må tillægge det betydning, at ministeriet får indflydelse på besættelsen af stillingerne og på udøvelsen af de dertil knyttede funktioner. De foreslåede bestemmelser tilsigter at understrege dette.

Ved henlæggelsen af de mange opgaver til de nye amtsråd og amtskommuner og ved udvidelse af kommunernes kompetence på nogle områder, således i ansættelsessager og byggesager, sker der i betydeligt omfang en decentralisering af beføjelser fra centraladministrationen til de regionale og lokale myndigheder. Dette stillede jeg også i ud-sigt, da vi i foråret behandlede den lille lov om amtsrådenes og amtskommunernes overtagelse af skolerådene og skolefondenes opgaver. Det er fortsættelsen af den udvikling, der i mere begrænset omfang kunne påbegyndes med de to love af 12. maj 1965 om ændringer i skoletilsynsloven og lærerlønningssloven.

Endelig skal jeg nævne, at der indføres en almindelig lovfæstet klageadgang vedrørende de kommunale skolemyndigheders afgørelser, der kan indbringes for amtsrådet, og vedrørende amtsrådenes afgørelser, der kan indbringes for undervisningsministeriet. Forslaget om en sådan adgang til klage til højere myndighed er i hovedsagen i overensstemmelse med nugældende praksis, men jeg har fundet det ønskeligt,